

PROP DE VOSALTRES

La misericòrdia resplendeix en la Creu de Crist

Un any més ens disposem a celebrar la Setmana Santa. Amb el Diumenge de Rams en la Passió del Senyor comencem uns dies especialment significatius en el calendari cristià. La celebració d'aquest any, en el marc del Jubileu extraordinari de la Misericòrdia, constitueix una invitació a contemplar el Crucificat amb ulls de fe i amor, i a descobrir en la Creu la revelació més gran de la misericòrdia de Déu.

Els cristians no podem oblidar que la misericòrdia és el signe d'una religiositat autèntica (Mt 9,13). Per això, no podem romandre indiferents davant el patiment aliè ni mirar amb menyspreu els pobres i desamparats, perquè sabem que en el cor de Déu són els que ocupen el primer lloc.

Tenir misericòrdia dels altres implica també perdonar les ofenses. Déu té pietat del pecador perquè perdona el seu pecat, perquè està sempre disposat a la misericòrdia i al perdó encara quan justament ens podria castigar.

En el Crucificat brilla la misericòrdia de Déu envers els qui sofreixen, perquè el Fill ha carregat amb el patiment del món i l'ha fet seu. No hi ha cap dolor humà que Jesús no haja

experimentat. En la Creu s'ha fet solidari amb tot el dolor de la humanitat.

En el Crucificat brilla la misericòrdia de Déu com a perdó del pecat del món. El que podia castigar-nos pels nostres pecats, accepta el càstig injust; el que podia condemnar-nos per la injustícia que els homes hem comès al crucificar a qui havia passat fent el bé i curant els oprimits pel diable, des de la Creu demana al Pare el perdó per als seus perseguïdors. Crist ha tingut misericòrdia de nosaltres perquè a més de suplicar el perdó per als seus botxins, els ha excusat: «no saben el que fan». Mentre que els homes busquem motius per acusar-nos els uns als altres, Crist busca en la Creu raons per excusar-nos i, d'aquesta manera, poder perdonar-nos.

Vivim en un món que moltes vegades fomenta en la relació entre les persones actituds despietades, sentiments de venjança, i perd la capacitat de perdonar. En compte de buscar camins per ajudar-nos mútuament a avançar, busquem motius per acusar-nos els uns als altres. En lloc de perdonar a qui ens ofèn, busquem el moment per tornar l'ofensa.

En l'himne de la carta als Filipencs que se proclama en la litúrgia del Diumenge de Rams, se'ns convida a tindre els mateixos sentiments de Crist (Fl 2,5). Això significa demanar a Déu que ens done un cor capaç d'apiadar-se dels qui pateixen i de perdonar els qui ens ofenen. Aquest és el camí perquè el món trobe la salvació.

Que aquests siguin uns dies de gràcia pels qui ens sabem necessitats de la misericòrdia de Déu. De-

manem al Senyor que tingue misericòrdia de nosaltres. Qui contempla en el Crucificat la grandesa de la misericòrdia que hi ha en el seu cor i en el cor del Pare, no pot fer altra cosa que reconèixer la seua pobresa i la necessitat de rebre el perdó de Déu.

Que siguin uns dies de gràcia per a tots.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

PACIFICAR L'ÀNIMA I EL MÓN

De què parlem quan parlem de pau? (i II)

La tradició sapiencial posa de relleu allò que és obvi, allò que forma part de la saviesa popular i que està excessivament difuminat en la vida quotidiana. Cercar la pau és cercar l'harmonia d'un mateix dins del tot. Per tal de poder trobar-la, és essencial preguntar-se: Quin paper jugo en el conjunt? Quina és la missió que tinc assignada? Què s'espera de mi? Què espero jo de la meua vida? Quina activitat m'omple fins a tal punt que m'oblido de fer-la quan l'estic exercint? Per a què estic fet?

El qui desenvolupa la seva missió, aquella per a la qual està fet, dins del conjunt social, està en pau amb si mateix i no experimenta cap tipus

de conflicte intern; no enveja res, no sent gelosia de ningú, no espera cap reconeixement, no es cansa, ni cansa; perquè fa allò que lliga essencialment amb la seva naturalesa, però, en canvi, quan una persona està obligada a fer un paper que no li correspon, per al qual no està preparada, s'esdevé la tensió, el desajust que, naturalment, és font de conflicte i de tensió.

Es pot dir amb més simplicitat: La pau s'esdevé quan un troba el seu lloc en el món. Aparentment és fàcil aquesta recerca i, no obstant això, és el més difícil de tot, perquè molt sovint hi ha impediments d'ordre extern que fan impossible la bona ubicació.

Altres vegades, la dificultat és endògena i es produeix el conflicte perquè un no acaba d'entendre quin és el seu lloc en l'ordre del món. Cal vèncer la pressió ambiental, la influència que els altres exerceixen sobre un mateix.

Trobar aquest lloc no és acomplir les expectatives dels altres, el rol assignat pels pares, pels mestres, per la societat, pel Partit, per les circumstàncies. Consisteix a trobar el propi lloc i el propi temps escoltant les necessitats i els anhels del jo profund.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

PALABRAS DE VIDA

La misericordia resplandece en la Cruz de Cristo

Un año más nos disponemos a celebrar la Semana Santa. Con el Domingo de Ramos en la Pasión del Señor empezamos unos días especialmente significativos en el calendario cristiano. La celebración de este año, en el marco del Jubileo extraordinario de la Misericordia, constituye una invitación a contemplar al Crucificado con ojos de fe y amor, y a descubrir en la Cruz la revelación más grande de la misericordia de Dios.

Los cristianos no podemos olvidar que la misericordia es el signo de una religiosidad auténtica (Mt 9,13). Por ello, no podemos permanecer indiferentes ante el sufrimiento ajeno ni mirar con desprecio a los pobres y desamparados, porque sabemos que en el corazón de Dios son los que ocupan el primer lugar.

Tener misericordia de los demás implica también perdonar las ofensas. Dios tiene piedad del pecador porque perdona su pecado, porque está siempre dispuesto a la misericordia y al perdón aun cuando justamente nos podría castigar.

En el Crucificado brilla la misericordia de Dios hacia quienes sufren, porque el Hijo ha cargado con el sufrimiento del mundo y lo ha hecho suyo. No hay ningún dolor humano que Jesús no haya experimentado. En la Cruz se ha hecho solidario con todo el dolor de la humanidad.

En el Crucificado brilla la misericordia de Dios como perdón del pecado del mundo. El que podía castigarnos por nuestros pecados, acepta el castigo injusto; el que podía condenarnos por la injusticia que los hombres hemos cometido al crucificar a quien había pasado haciendo el bien y curando a los oprimidos por el diablo, desde la Cruz pide al Padre el perdón para sus perseguidores. Cristo ha tenido misericordia de nosotros porque además de suplicar el perdón para sus verdugos, los ha excusado: «no saben lo que hacen». Mientras que los hombres buscamos motivos para acusarnos los unos en los otros, Cristo busca en la Cruz razones para excusarnos y, de este modo, poder perdonarnos.

Vivimos en un mundo que fomenta muchas veces en la relación entre las personas actitudes despiadadas, sentimientos de venganza, y pérdida de la capacidad de perdonar. En lugar de buscar caminos para ayudarnos mutuamente a avanzar, buscamos motivos para acusarnos los unos a los otros. En lugar de perdonar a quien nos ofende, buscamos el momento para devolver la ofensa.

En el himno de la carta a los Filipenses que se proclama en la liturgia del Domingo de Ramos, se nos invita a tener los mismos sentimientos de Cristo (Fl 2,5). Esto significa pedir a Dios que nos dé un corazón capaz de apiadarse de los que sufren y de perdonar a quienes nos ofenden. Este es el camino para que el mundo encuentre la salvación.

Que estos sean unos días de gracia para quienes nos sabemos necesitados del amor de Dios. Pidamos al Señor que tenga piedad de nosotros. Quien contempla en el Crucificado la grandeza de la misericordia que hay en su corazón y en el corazón del Padre, no puede hacer otra cosa que reconocer su pobreza y la necesidad de recibir el perdón de Dios.

Que sean unos días de gracia para todos.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Jornada jubilar del Catequista

Diessabte 30 de gener va tenir lloc una nova jornada de formació per a catequistes al Seminari de Tortosa, amb l'assistència de més d'un centenar. Mn. Javier Vilanova va introduir els actes recordant a la Gna. Maria Jesús Pons qui ja treballa per tots nosaltres des del Cel.

Tot seguit, Mn. Jaume Casamitjana, sacerdot de la diòcesi de Vic i Missioner de la Misericòrdia, va donar dues xerrades sobre aquesta temàtica: «La Misericòrdia del Pare» i «Som testimonis de la Misericòrdia». Amb el seu estil personal i proper, va

captivar l'audiència anant a les arrels etimològiques i bíbliques del que significa l'immens i immerescut amor que ve de Déu i que se'ns dona tan gratuïtament buscant que retornem a aquest amor.

Després del dinar, es va poder rebre el Sagrament de la Reconciliació. A la tarda, es va sortir en Processó Jubilar des del convent

de la Puríssima fins a la Catedral, on el nostre bisbe Don Enrique va presidir la Missa Jubilar amb la presència de preveres i diaques, i uns 150 catequistes. El Sr. Bisbe va agrair de tot cor el treball de tants i tants catequistes que són presents en la vida de les parròquies de la diòcesi.

Sergio Sánchez

Festa de la M. D. de la Candelera

La festa Major de l'Ametlla de Mar en honor de la Mare de Déu de la Candelera, el 2 de febrer, va gaudir de molta participació. La Missa Major cantada pel cor i els quintos entonaven els cants i la «Salve, oh patrona de l'Ametlla», amb una gran emoció de tota la gent. L'Església plena de gom a gom, en que participen autoritats i associacions del poble. Per la tarda se celebrà la solemne processó de les atxes amb un curt recorregut però intenses d'emocions, on els crits de lloança es van succeir; aquest any van participar prop de mil cinc-cents persones. Els quintos assumeixen un protagonisme especial, pel cant i per portar la imatge. Hi han altres actes especials com presentar els infants a la Mare de Déu, la missa pels difunts i el dia dels jubilats. La Mare de Déu, un any més, ha reunit el poble cristià.

Mn. Antonio Bordás

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

La família

Una mirada atenta a la vida quotidiana dels homes i de les dones d'avui ens mostra immediatament la necessitat que hi ha arreu d'una injecció robusta d'esperit familiar. De fet, l'estil de les relacions —cívils, econòmiques, jurídiques, professionals, de ciutadania— sembla molt racional, formal, organitzat, però també molt «deshidratat», àrid, anònim. A vegades es torna insuportable. Si bé vol ser inclúsiu en les seves formes, en realitat abandona a la soledat i al rebuig un nombre cada vegada més gran de persones.

Per això la família obre per a tota la societat una perspectiva molt més humana: obre els ulls dels fills sobre la vida —i no sols

la mirada, sinó també tots els altres sentits—, representant una visió de la relació humana construïda sobre la lliure aliança d'amor. La família introdueix la necessitat dels llaços de fidelitat, sinceritat, confiança, cooperació, respecte; anima a dissenyar un món habitable i a creure en les relacions de confiança, fins i tot en condicions difícils; ensenya a respectar la paraula donada, el respecte a cada una de les persones, la compartició dels límits personals i altres.

Doncs bé, encara que tot això se sàpiga, no es dona a la família la importància —i reconeixement i suport— que li correspon en l'organització política i econòmica de la societat contemporània.

L'Església veu avui dia, en aquest punt exacte, el sentit històric de la seva missió respecte de la família i de l'esperit familiar autèntic: començant per una atenta revisió de vida respecte d'ella mateixa.

Es podria dir que «l'esperit familiar» és una carta constitucional per a l'Església: així ha d'aparèixer i així ha de ser el cristianisme.

Està escrit amb lletres ben clares: «Ara doncs» —diu sant Pau—, «ja no sou estrangers o forasters, sinó ciutadans del poble sant i membres de la família de Déu» (Ef 2,19). L'Església és i ha de ser la família de Déu.

(Dimecres, 7 d'octubre de 2015.)

Vida Creixent de Tortosa celebrà la festa dels seus patrons Simeó i Anna

El dia 2 de febrer, festa de la Presentació del Senyor, el moviment de Vida Creixent de Tortosa celebrà la festa dels seus sants patrons: Simeó i Anna. «*Persones dòcils a l'Esperit, guiades i animades per Ell... Veuen en el Nen l'acompliment de la Llei i les promeses de Déu. I en fan festa*» (Papa Francesc).

Aquest moviment cristià de gent gran desitja viure plenament la seua consigna: amistat, espiritualitat i apostolat. Malgrat ser persones grans, no volem quedar-nos ancorats en el passat, sinó acceptar amb pau i serenor les limitacions

pròpies de l'edat i portar una vida el més activa possible.

Mn. Joan Bajo, consiliari diocesà del moviment Vida Creixent, programà per a aquest curs un cicle de conferències amb el lema: «L'art d'enve-

llir». El lloc és l'Espai Patronat i estan obertes a tothom. Hi col·labora el Consell Municipal de la Gent Gran de l'Ajuntament de Tortosa. La propera serà el 18 de maig de 2016: «Pensament de la vida des de la llunyania.»

Mn. José Luis Arín Roig, vicari general i rector de la parròquia del Sant Crist de la Catedral, celebrà a les 18.30 hores la Missa a la capella de la Mare de Déu de la Cinta. S'inicià la celebració amb la benedicció de les candeles i després en processó ens disposàvem a celebrar l'Eucaristia.

Com a final de la celebració vam cantar l'himne de Vida Creixent: «... caminarem amb tota la fermesa per dur l'alegria al cor de tot germà. I aquesta alegria ningú no ens la prendrà».

Maria Joana Querol

La parròquia de Sant Blai de Tortosa celebrà la festa del seu patró

El 3 de febrer, dia de Sant Blai, la nostra parròquia celebrà la festa del seu titular amb una Missa solemne, presidida pel Sr. Bisbe i concelebrada pel rector, Mn. Isaïes, Mn. José Luis Arín i Mn. Rafael Prades.

Hi eren presents autoritats de la ciutat, membres de l'associació de veïns Centre-Nucli Històric, pubilla i molts fidels que omplien el temple de gom a gom.

El cor parroquial, acompanyat pels fidels, cantà en la celebració de l'Eucaristia. Després de la proclamació de l'Evangeli, el Sr. Bisbe, en l'homilia, ens digué que estàvem units per celebrar la festa de Sant Blai, un sant llunyà en el temps i d'un país llunyà, Armènia. Però malgrat quedar

lluny en el temps i geogràficament, la seua fama i el seu record han perdurat en el poble cristià, qui encara confia en la seua protecció.

A l'ofertori una feligresa cantà l'*Ave Maria* de Schubert. Continuà l'Eucaristia amb tota solemnitat i, al final, Mn. Isaïes agrai al Sr. Bisbe la seua presència en la nostra festa patronal i recordà als feligresos que estava fent la Visita Pastoral a l'arxiprestat del Baix Ebre i per tant aviat la faria a la nostra parròquia.

Abans d'acomiar-nos, el Sr. Bisbe beneí els aliments que portaven la gent, implorant la protecció de sant Blai i la seua benedicció. Que els qui en mengen rebin la curació de tota malaltia de la gola i sigue per a ells profit espiritual.

L'associació de veïns obsequià els assistents amb unes «coquetes de sant Blai» beneïdes i vi dolç. La colla jove de dolçainers de Tortosa interpretà algunes peces musicals típiques de les nostres contrades. Gràcies a

tots els qui van col·laborar per enaltir la festa del patró de la nostra parròquia i fins al proper any. Que sant Blai ens beneeixi.

Maria Joana Querol

AGENDA

► **Dimarts 22**, Tortosa, 11.30 h, Jubileu del Clergat i Missa Crismal.

Horaris de Setmana Santa a la Catedral:

► **Dijous 24**, Missa de la Cena del Senyor, 19 h. / Hora Santa, 22 h.

► **Divendres 25**, Celebració de la Passió del Senyor, 12 h. / Processó del Sant Enterrament, 20 h.

► **Dissabte 26**, Ofici Capitular, 10.30 h. / Vetlla Pasqual, 21.30 h.

► **Diumenge 27**, Pasqua, 12 h, Missa Estacional (concelebrada pels mossens de totes les parròquies de la ciutat).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

21. ■ Dilluns sant (litúrgia hores: 2a setm.) [Is 42,1-7 / Sl 26 / Jo 12, 1-11]. Sant Filèmon o Filemó, mr. (287) a Egipte; santa Fabiola (†399), matrona romana.

22. ■ Dimarts sant [Is 49,1-6 / Sl 70 / Jo 13,21-33.36-38]. Sant Zacaries, papa (grec, 741-752); sant Octavià, mr. d'origen africà; sant Deogràcies (s. v), bisbe de Cartago; sant Benvingut (Bienvenido, †1282), bisbe; santa Lea (†384), rel. viuda romana.

23. ■ Dimecres sant [Is 50,4-9a / Sl 68 / Mt 26,14-25]. Sant Josep Oriol (1650-1702), prevere de Bar-

celona, beneficiat del Pi. Sant Toribi de Mogrovejo (†1606), bisbe de Lima.

24. □ Dijous Sant [Missa de la Cena del Senyor: Ex 12,1-8.11-14 / Sl 115 / 1C 11,23-26 / Jo 13,1-15]. Sant Agapit (†341), bisbe de Ravenna; sant Simó, nen mr.; santa Caterina de Suècia, vg., filla de santa Brígida.

25. ■ Divendres Sant [Celebració de la Passió del Senyor: Is 52, 13-53,12 / Sl 30 / He 4,14-16;5, 7-9 / Jo 18,1-19,42]. Sant Ireneu, bisbe; sant Humbert, abat; santa Dula, mr.

26. ■ Dissabte Sant. Sant Brauli, bisbe de Saragossa (631-651); santa Màxima, mr.

27. □ Diumenge vinent, Pasqua de la Resurrecció del Senyor (lit. hores: pròpia) [Vetlla: després dels textos de la Llei i dels Profetes, Rm 6, 3-11 / Sl 117 / Lc 24,1-12. *Missa del dia*: Fets 10,34a.37-43 / Sl 117 / Col 3,1-4 (o bé: 1C 5,6b-8) / Jo 20, 1-9 (o bé: Lc 24,1-12). *A la missa vespertina*: l'Evangeli pot ser: Lc 24,13-35]. Sant Alexandre, soldat mr.; sant Rupert (s. VII-VIII), bisbe de Worms, patró de Baviera; santa Lídia, mare de família, mr.

Diurnenge de Rams o de la Passió del Senyor

COMENTARI

«Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?»

Jesús entra a Jerusalem acomplint la profecia de Za 9,9 que anunciava un messies humil. *Rei* que *ve en nom del Senyor*, Jesús exerceix el senyoriu pujant en un *pollí* (animal dels humils). La gent *estenen els mantells*—senyal d'homenatge al rei— proclamava la reialesa singular del Messies Jesús.

El 3r Cant del Servent de Déu narra la vocació profètica del qui ha de ser «home de la paraula» amb *llengua de mestre per sostenir els cansats*, però primer ha de ser «home de l'escolta».

Mc i Mt presenten Jesús cridant *amb tota la força* el títol del *Sl 22* (eix conductor del relat de la Passió): *Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?* Salm amb pregària de lamentació (*No véns a salvar-me. M'han lligat de mans i peus*), de confiança (*No t'allunyis. Força meva, cuita a defensar-me*), i també d'agraïment a Déu salvador (*Senyor, m'has escoltat. Et lloaré enmig del Poble. Fidels del Senyor, lloeu-lo*).

Amb l'himne cristològic Pau invita *els qui són en Crist*—els cristians— a reproduir en la seva vida el procés de kenosi salvadora de Jesucrist:

- *Era de categoria divina.*
- *No es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu; es va fer no-res prenent categoria d'esclau, fins a acceptar mort de Creu.*
- *Per això Déu l'ha superexalçat i li ha donat aquell «nom» (missió) que està per damunt de tot altre nom perquè tots els llavis reconeguïn que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.*

El relat evangèlic de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús és història interpretada i kerigmatitzada amb lloc destacat a tots els evangelis, escrits al peu de la Creu i a la llum de la resurrecció.

Mc i Mt presenten la Passió subratllant la culpabilitat humana, també dels deixebles.

Lc, seguint el mateix esquema, veu la Passió com el drama de l'enfrontament radical entre el Fill de l'home i Satanàs per destacar el valor històric i salvífic de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 50,4-7)

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrancaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

▶ Salm responsorial (21)

R. *Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?*

Tots els qui em veuen es riuen de mi, / amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa: / «S'ha adreçat al Senyor; que l'alliberi, / doncs; que el salvi, si tant se l'estima.» R.

M'envolta una munió de gossos, / em rodeja un estol de mal factors, / m'han lligat les mans i els peus, / puc comptar tots els meus ossos. R.

Es reparteixen entre ells els meus vestits, / es juguen als daus la meva roba. / Almenys vós, Senyor, no us allunyeu; / força meva, cuiteu a defensar-me. R.

Anunciaré als meus germans el vostre nom, / us lloaré enmig del poble reunit. / Fidels del Senyor, lloeu-lo, / fills de Jacob, glorifiqueu-lo, / reverencieu-lo, fills d'Israel. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 2,6-11)

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de capturar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeguïn que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

▶ Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Lluc (Lc 22,14-23,56) (Fragment final)

Quan arribaren a l'indret anomenat Gòlgota, el crucificaren juntament amb els criminals, un a la dreta i un altre a l'esquerra. Jesús deia: † «Pare, perdoneu-los, que no saben el que fan.» C. Es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus. La gent s'ho estava mirant. Les autoritats deien, rient-se'n: S. «Ell, que en salvava d'altres, que se salví ell mateix, si és el Messies de Déu, l'Elegit.» C. Els soldats també se'n burlaven: tot oferint-li vinagre, li deien: S. «Si ets el rei dels jueus, salva't tu mateix.» C. Sobre d'ell hi havia un rètol que deia: «El rei dels jueus.» Un dels criminals penjats a la creu, també li deia insultant-lo: S. «¿No ets el Messies? Salva't a tu mateix i a nosaltres.» C. Però l'altre, renyant-lo, li respongué: S. «¿Tu que estàs sofrint la mateixa pena, tampoc no tens temor de Déu? I nosaltres ens ho mereixíem, perquè estem sofrint el càstig que ens correspon pel que hem fet, però aquest no ha fet res de mal.» C. I deia: S. «Jesús, recordeu-vos de mi, quan arribeu al vostre Regne.» C. Jesús li respongué: † «T'ho dic amb tota veritat: Avui seràs amb mi al paradís.» C. Ja era cap al migdia quan s'estengué per tota la terra una foscor fins a mitja tarda: el sol s'havia eclipsat. La cortina que tancava el santuari, s'esquinçà per la meitat, i Jesús cridà amb tota la força: † «Pare, confio el meu alè a les vostres mans.» C. I havent dit això, expirà.

(Aquí tothom s'agenolla, i fa una pausa.)

C. El centurió, després de veure el que havia passat, en donava glòria a Déu i deia: S. «És veritat: aquest home era innocent.» C. I tota la gent que era present en aquell espectacle, després de contemplar tot el que havia passat se'n tornava donant-se cops al pit. Tots els seus coneguts i les dones que l'havien seguit des de Galilea es mantenien a distància mirant-s'ho. C. Hi havia un home que es deia Josep, membre del sanedrí, home noble i bo, natural d'Arimatea, població dels jueus, que esperava el regne de Déu i no estava d'acord amb tot allò que el sanedrí havia decidit i havia fet. Aquest home anà a trobar Pilat per demanar-li el cos de Jesús, el desclavà, l'amortallà amb un llençol i el posà en un sepulcre tallat a la roca, on encara no havia estat posat ningú. Era el divendres, quan ja començava el capvespre del dissabte. Les dones que havien vingut amb Jesús des de Galilea seguiren fins allà, veieren el sepulcre i com havia estat enterrat el seu cos, i se'n anaren a comprar perfums i ungüents. I durant el dissabte guardaren el repòs que la llei prescrivía.

▶ Lectura del llibre del profeta Isaïes (Is 50,4-7)

Mi Señor me ha dado una lengua de iniciado, para saber decir al abatido una palabra de aliento. Cada mañana me espabila el oído, para que escuche como los iniciados. El Señor me abrió el oído; y yo no resistí ni me eché atrás: ofrecí la espalda a los que me apaleaban, las mejillas a los que mesaban mi barba; no me tapé el rostro ante ultrajes ni salivazos. El Señor me ayuda, por eso no sentía los ultrajes; por eso endurecí el rostro como pedernal, sabiendo que no quedaría defraudado.

▶ Salmo responsorial (21)

R. *Dios mío, Dios mío, ¿por qué me has abandonado?*

Al verme se burlan de mí, / hacen muecas, mueven la cabeza: / «Acudió al Señor, que lo ponga a salvo; / que lo libre si tanto lo quiere.» R.

Me acorrala una jauría de perros, / me rodea una banda de malhechores; / me taladran las manos y los pies, / puedo contar mis huesos. R.

Se reparten mi ropa, / echan a suerte mi túnica. / Pero tú, Señor, no te quedes lejos; / fuerza mía, ven corriendo a ayudarme. R.

Contaré tu fama a mis hermanos, / en medio de la asamblea te alabaré. / Fieles del Señor, alabadlo; / linaje de Jacob, glorificadlo; / temedlo, linaje de Israel. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 2,6-11)

Cristo, a pesar de su condición divina, no hizo alarde de su categoría de Dios; al contrario, se despojó de su rango y tomó la condición de esclavo, pasando por uno de tantos. Y así, actuando como un hombre cualquiera, se rebajó hasta someterse incluso a la muerte, y una muerte de cruz. Por eso Dios lo levantó sobre todo y le concedió el «Nombre-sobre-todo-nombre»; de modo que al nombre de Jesús toda rodilla se doble en el cielo, en la tierra, en el abismo, y toda lengua proclame: Jesucristo es Señor, para gloria de Dios Padre.

▶ Pasión de nuestro Señor Jesucristo según san Lucas (Lc 22,14-23,56) (Fragmento final)

Y cuando llegaron al lugar llamado «La Calavera», lo crucificaron allí, a él y a los malhechores, uno a la derecha y otro a la izquierda. Jesús decía: † «Padre, perdónalos, porque no saben lo que hacen.» C. Y se repartieron sus ropas echándolas a suerte. El pueblo estaba mirando. Las autoridades le hacían muecas diciendo: S. «A otros ha salvado; que se salve a sí mismo, si él es el Mesías de Dios, el Elegido.» C. Se burlaban de él también los soldados, ofreciéndole vinagre y diciendo: S. «Si eres tú el rey de los judíos, sálvate a ti mismo.» C. Había encima un letrero en escritura griega, latina y hebrea: «Este es el rey de los judíos.» Uno de los malhechores crucificados lo insultaba diciendo: S. «¿No eres tú el Mesías? Sálvate a ti mismo y a nosotros.» C. Pero el otro le increpaba: S. «¿Ni siquiera temas tú a Dios, estando en el mismo suplicio? Y lo nuestro es justo, porque recibimos el pago de lo que hicimos; en cambio, éste no ha faltado en nada.» C. Y decía: S. «Jesús, acuérdate de mí cuando llegues a tu Reino.» C. Jesús le respondió: † «Te lo aseguro: hoy estarás conmigo en el Paraíso.» C. Era ya eso de mediodía y vinieron las tinieblas sobre toda la región, hasta la media tarde; porque se oscureció el sol. El velo del templo se rasgó por medio. Y Jesús, clamando con voz potente, dijo: † «Padre, a tus manos encomiendo mi espíritu.» C. Y dicho esto, expiró.

(Todos se arrodillan, y se hace una pausa.)

C. El centurión, al ver lo que pasaba, daba gloria a Dios diciendo: S. «Realmente, este hombre era justo.» C. Toda la muchedumbre que había acudido a este espectáculo, habiendo visto lo que ocurría, se volvían dándose golpes de pecho. Todos sus conocidos se mantenían a distancia, y lo mismo las mujeres que lo habían seguido desde Galilea y que estaban mirando. Un hombre llamado José, que era senador, hombre bueno y honrado (que no había votado a favor de la decisión y del crimen de ellos), que era natural de Arimatea y que aguardaba el Reino de Dios, acudió a Pilato a pedirle el cuerpo de Jesús. Y, bajándolo, lo envolvió en una sábana y lo colocó en un sepulcro excavado en la roca, donde no habían puesto a nadie todavía. Era el día de la Preparación y rayaba el sábado. Las mujeres que lo habían acompañado desde Galilea fueron detrás a examinar el sepulcro y cómo colocaban su cuerpo. A la vuelta prepararon aromas y ungüentos. Y el sábado guardaron reposo, conforme al mandamiento.